

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Visio sexta ca. viij

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Danielis

tra meridie, i. cōtra egyptios, et cōtra orientē
i. eos qui in p̄sīde res nouas mollebant, et
cōtra fortitudinē celli, i. filios isrl' Et delectit
de stellis, et cōculcauit eas et vsq; ad p̄ncipē
fortitudinis, i. deū magnificat' est, et ab eo tu
lit iube sacrificiū, et delectit locū sanctificatio
nis ei'. q; in tēplo statuā iouis posuit, Et au
diuit vñū de sanctis loquētē ad alterū et dīcē
rem, Usq; quo iuge sacrificiū et sanctuariū et
fortitudo cōculcabit, Qui r̄ndit, Usq; ad ve
sp̄rā et mane dies mille, ecc, et mūdabit san
ctuariū, q; a p̄mo ingressu anthiochi in hie
rusalē vsq; ad mundatōz tēplī factā a iuda
machabeo p̄ successiōes diei et nocti fluxer
rūt sex annis, mēses tres et dies vīginti, Cūq;
q̄reret daniel itelligētā somnū, gabriel v̄it
ad eū, et idēcauit ei, Et p̄ h̄mōt v̄siōes sc̄tōz
(vt ait ioseph) deprehendit error epicureoz, q;
hūc mūdū sine rectore: et sine deī p̄uidētā
casu ferri cōfirmāt, q; si mūd' sine p̄sule eēt
olim deperisset, sicut nauis desolata rectore,
nec s̄m p̄phetas oīa puenirēt,

Uisio sexta.

Capl'm. VIII.

Equitur sexta

I danielis, q̄ q̄rta est in danielē, s; h̄tero, sexta eam vocat in p̄logo abachuch, et hec chaldaice sc̄p̄ra ē, Factus ē vt cyr' et dari' obsiderēt balthasar i babylōz ne balthasar v̄o fecit grāde p̄tulū optima tibi suis mille, et fecit vt offerēt vasa q̄ asporauerat nabuchodo, au' su' de tēplo dñi, et bibebāt in eis rex et optimates et vxores et p̄cubine ei', et laudabāt deos suos sc̄d; lo sep̄hū solēntas erat i babylone instituta ob tuitōz v̄bis Fabulant' hebrei q; balthasar itellexerat, lxx. ānos captiuitas, q; p̄dixerat hieremias fluxisse et tñ hebrei nō erāt libe rati a iurisdicōe sua Vñd' exultabat rōijs suis grās agebat Sa ne illa annoz septua; gena nōdū fluxerat s; septua; decas tā decur rebat, In eadez hora apparuit extra eū man' scribēs i parete, Cū q; rex vidisset et manū et scripturā, incertū est vtz astātes vidissent manū: scripturā q̄de viderūt, Postq; man'

evanuit cōturbat' ē rex, et genua eius ad se
inulcē collidebant, et exclamauit fortiter vt i
troducerent magi chaldeoz Et ait ad eos,
Qui legerit scripturā hanc et interpretationē
eius dixerit purpurā vestiet, torquē auream
habebit i collo, et tertius erit i regno meo, i.
vñus erit t̄tū p̄ncipū q̄ presunt satrapis Il
li autē nō potuerunt scripturā legere, Et in
gr̄ssa est regina, nō vxor s̄m porphitū, sed
aula s̄m iosephū, Vel mater s̄m origenē Et
ait ad regē, Est vir in regno tuo qui sp̄ritus
deoz habet, quē pater tuus, lauus p̄ncipē
magoz p̄stituit Dic vocet, et om̄ia dicet tibi
Cūq; intrasset daniel p̄misit ei rex mūera q̄
et sup, Qui respondit, Munera tua sint tibi
vel altari da Scripturā autē legam tibi rex et
exponā Hosti q; de' excelsus dederat regnū
patri tuo et nō cognouit, p̄trea fenū vt bos
comedit donec cognosceret, Tu quoq; cum
scires hec om̄ia, aduersus deū celi eleuatus
es et vasa ei' p̄phanasti tradēs ea manib; im
mundis, et bibēs in eis deos laudasti q̄ nec
viuunt, nec sentiūt, deū vero q̄ statū tuū in
manu sua habet nō glificasti, p̄trea ista co
rā te exarata sunt Dane, tethel, phares, q̄d
sonat numerus, appētio, diuisio, Et ē sensus
Numerauit deus regnū tuū, id ē cōplenit il
lud, et edictū p̄ simile pecunie que numerata
tollit et absconditur, Appensus es in statera,
et inuētus es minus habens, id ē, iusto del
iudicio minus viues q̄ putabas, Diuisus ē
regnū tuū, et datū ē medis et p̄sis, v' fractū
ē regnū tuū Nā phares fragmentum signi
ficat Et tradidit rex
munera danieli q̄ p̄
miserat, Eadē nocte
capta ē babylon Nā
cyr' diuiserat eufratē
longe a ciuitate p̄ plures riuos vt aluēū q̄ i
fluebat in ciuitatē vadabilē faceret, et p̄ ipm
ingressi sunt hostes i ciuitatē sub muro, et in
terfectus ē balthasar, et successit ei darius in
regnū, annos natus, lxx, duos, vbi alij libri
habent, lxxij, alij, clj, Nā cyr' et tanq; maio
ri honozē in om̄ib; deferebat, Quod autem
eadem nocte visionis capta sit ciuitas: appa
ret in esata, qui loquēs ad balthasar ait, Po
ne mensam et p̄templare in specula comedē
tes et bibentes surgite p̄ncipes, arripite dy
peos Quidam tradūt q; mater balthasar
p̄ qua factus ē horz' suspensibilis filia fuit

Historia libri

darij. et qz balthasar filii nō habebat. darij
festinabat occupare regnū.

Visio septima.

Caplm. IX.

Equitur septima

I visio daniel. Porro darij sumēs
danielē duxit eū secū i mediam
Et fecerat eū vnū de tribz satrapis q̄ perāt. c
et. xx. s. in danielē spūs dei amplior erat. Et
cogitabat rex p̄stituerē eū sup omne regnū.
Unde principes iudebāt ei. et querebāt oc
casionē accusandi eū et latere regis. i. pro eo
q̄ erat ex latere regis Fabulantur hebrei qz
querebāt occasionē in finone tactu nutu. vl
internūcio ad reginā vel ad aliquā p̄cubis
narum regis nullāqz causam reperire potue
runt eo q̄ fidelis esset et sup thesauros erat.
dicit ioseph. qz a deo iustus erat vt munera
oblata respueret Et dixerūt p̄ncipes Non
inueniet. occasione aduersus eū nisi in le
ge dei sui et surripuerūt regi dicentes Cōsili
um interunt cūcti principes regni tui z satra
pe z iudices q̄ quicūqz petierit aliqd a quo
cunqz deo vl homine vsqz ad dies. xxx. nisi a
te rex mittat in lacū leonū Nūc itaqz confir
ma sententiā et scribe decretū et ad hēuit rex
Porro daniel ingressus ē domū suaz et fene
stris apertis in cenaculo suo cōtra hierusa
lem tribz temporibz in die flectēs genua ora
bat Tribz horis orabāt iudei in die. scz hora
tertia sexta et nona sicut legitur de apostolo
q̄ tribz vicibz orabat i die et de petro et ioan
ne q̄ ascendebāt ad horam oratiōis nonaz.
In tertia orabant qz tūc eis dat⁹ est decalo
bus i hyna In eadē orat ecclesia qz tūc est da
tus sp̄ritus sanctus sup ap̄stolos In sexta ora
bant qz tūc erectus est serpens eneus i des
serto In eadē orat ecclesia quia tūc ē christ⁹
suspensus in ligno In nona orabant qz tūc
dedit petra aquā in cades In eadem orat ec
clesia qz tūc de christo lāceato exiit sanguis
z aqua Cūqz inuenissent v̄rit illi danielē orā
tē accusauerūt eū ad regē de transgressione
decreti Et cōtristatus rex posuit cor vt libe
raret eum laborans vsqz ad occasum solis
Nō intelligentes v̄rit dixerūt Scito qz lex
hui⁹ regni est vt decretū regis nō liceat imu
tari Tūc miserūt danielē in lacū leonū z ob
signauit rex anulo suo et annulis optimatū
lapidē q̄ p̄ ianuis posit⁹ erat Et incenatus
rex totā noctē duxit in somnē z diluculo redi

it rex ad lacū. et flens exclamauit Daniel ser
ue dei valuit ne deus tu⁹ liberare te a leonibz
bus Qui respondit Deus meus misit mihi
angelū suū et cōclūsit ora leonū. quia nō est
inuenta in me iniquitas Forte quia vidit
angelū vocat hec picopa. id est. visio Et edu
ctus est daniel de lacu leonū i nullo lesus Et
dixerūt qui accusabāt eum: nō dei puidēta
hoc factū sed quia saturati erāt leones Tūc
rex iussit leonibz mltas carnes apponi. eisqz
satiat⁹ accusatores danielis misit in lacū cū
v̄xoribz et filijs. et nō p̄cenerūt vsqz ad paul
mentū donec arriperēt eos leones. z omnia
ossa eorū cōminuerunt Tūc scripsit darij
us vn̄uerso regno suo dicēs. Paucant oēs
deum danielis. ipe est em̄ de⁹ v̄tūcs et eter
nus in secula. et egrotauit daniel per dies
plurimos Cūqz surrexisset faciebat opa re
gis. forte mansoleū in echbaranis. qd̄ bacte
nus manet vt dicit iosephus ita mirabile vt
ea die qua p̄spicit putetur esse p̄structū Ibi
sepeliūt medoz reges. et p̄saz pariter z par
thorum z cui cura illi⁹ cōmittitur: sacerdos
est medozū.

Visio octava.

Caplm. X.

Equitur octava

I visio danielis. In āno p̄mo da
ri filij asueri. q̄ et astrages die⁹
est. q̄ subfugauit sibi regnum chaldeoz. ego
daniel intellexi in libris hieremie vt cōple
rent. i. ad completionē appropinquaret des
solationis hierusalē anni. lxx. et orauit domi
nū in ieiunijs et sacco et cinere dicens Iussit
es dñe peccantim⁹ iniquitatē fecim⁹ et addu
xisti eam sup nos. auertat obsecro ira tua a
ciuitate tua hierusalem et monte sancto tuo
Ostende faciē tuā sup sanctuariū tuum qd̄
desertū est Exaudi domine. placare domine
attēde et fac ne moreris. Adhuc me loquēte
ecce v̄r gabriel terigūt me in tēpore sacrificij
vespertini. et ait. Ab exordio precum tuarū
egressa est liberatiōis sententiā a deo Ego autē
veni vt indicarem tibi eaz et etiā quedā alia
quia v̄r desiderioz es tu. Tu ergo animado
uerte visionē. et sermonē intellige Tūc ape
ruit ei liberationē sp̄rituale futurā p̄ christū
Forzan iminentē pro qua orabat differt. qz
post dicit de ea exauditus ibi. noli metuere.
Addidit etiā de destructiōe p̄ rhomanos. se
ptuaginta hebdomades abbreviate sunt sup